

Peter Buisman, algemeen manager Kwaliteitsregister Paramedici:

“Als je trots bent op je vak, wil je dat ook uitdragen”

Tekst: Anne Doeleman

Het Kwaliteitsregister Paramedici bestaat twintig jaar. Sinds afgelopen januari geeft Peter Buisman leiding aan het register. Zijn missie: zorgen dat paramedici de kwaliteit van hun vak willen laten zien in plaats van móeten laten zien. Hun vak kortom met trots uitdragen, net zoals hij trots is op zijn werk en graag vertelt over het register.

Nog voordat het gesprek goed en wel begonnen is, drukt Peter Buisman me de nieuwe folder van het Kwaliteitsregister Paramedici (KP) in handen. ‘Trots op wat je doet en dat laat je zien!’ is de slogan op de voorkant. “Deze brochure is onlangs speciaal ontwikkeld voor startende professionals,” zegt Buisman. “We willen bereiken dat paramedici trots zijn op wat ze doen en dat vooral ook laten zien. Het register houdt je scherp om op niveau je vak bij te houden. Dat vinden we belangrijker dan ‘punten verzamelen’. Het gaat om de professionele ontwikkeling en het transparant maken van je eigen handelen. Daarmee laat je je meerwaarde zien. Waar in het verleden in het veld misschien iets meer nadruk werd gelegd op ‘ik moet eraan voldoen’, hoop ik dat de slag gemaakt wordt naar ‘ik wil eraan voldoen’.”

Sinds januari is Buisman, van huis uit jurist en bedrijfskundige, de nieuwe algemeen manager van het KP. Twintig jaar geleden werd dit register opgericht, om de zorgverlening van paramedische beroepen inzichtelijk te maken. Voor BIG-geregistreerde beroepen, zoals artsen, verloskundigen en fysiotherapeuten, gelden duidelijke eisen aan werkervaring. De noodzaak om dit ook te doen voor de paramedische beroepen die niet BIG-geregistreerd zijn, leidde tot instelling van het KP. Een verschil met het BIG-register is dat in het kwaliteitsregister niet alleen eisen gesteld worden aan werkervaring, maar ook aan deskundigheidsbevordering. Veel paramedici hebben hun weg inmiddels gevonden naar het register. Het heeft 33.000 geregistreerden en groeit nog

steeds. Dat er nog steeds onduidelijkheden zijn bij beroepsbeoefenaren over het register, ziet Buisman ook. Hij is daarom blij dat hij zijn verhaal kan doen en hopelijk zoveel mogelijk vragen weg kan nemen.

“Andere registers werken enkel voor hun eigen achterban; bij ons zit de meerwaarde juist in de interactie tussen de verschillende verenigingen en beroepsgroepen.”

Coproductie van beroepsgroepen

Om bij het begin te beginnen: het Kwaliteitsregister Paramedici heeft drie kerntaken: registratie, accreditatie en de klachten- en geschillenregeling. In feite faciliteert het register daarmee de transparantie van kwaliteit. Buisman: “We zijn er om het iedereen zo gemakkelijk mogelijk te maken.”

Het KP is er voor negen beroepsgroepen, te weten: ergotherapeuten, diëtisten, huidtherapeuten, logopedisten, MBB’ers (de beroepsnaam voor radiodiagnostisch- en

radiotherapeutisch laboranten, medisch nucleair werkers), oefentherapeuten Cesar en Mensendieck, optometristen, orthoptisten en podotherapeuten. Eerder waren ook de mondhygiënisten aangesloten, maar zij kozen er uiteindelijk voor om een eigen register te starten. Jammer, vindt Buisman, want de kracht van het register zit juist in de samenwerking. “Het is werkelijk – en dat is geen modewoord, maar zo voelt het ook echt – een coproductie van de negen beroepsgroepen.” De beroepsverenigingen werken nauw samen met het Kwaliteitsregister, maar ook met elkaar, zegt Buisman. Zo is er bijvoorbeeld een onderlinge afstemming over de kwaliteitscriteria en kunnen de beroepsgroepen van elkaar leren.

Elke paramedicus van de genoemde beroepsgroepen met een erkend diploma kan zich registreren. Hij krijgt daarmee toegang tot een digitaal portfolio, waar hij zelf alles kan bijhouden. Om na vijf jaar te herregistreren, moeten zorgverleners aan bepaalde criteria voldoen (zie kader). Er zijn minieme verschillen in de eisen van de verschillende beroepsgroepen. Zo heeft Ergotherapie Nederland ervoor gekozen om – in tegenstelling tot veel andere beroepsgroepen in het KP - Individuele Professionele Ontwikkeling (IPO), waarover later meer, niet verplicht als kwaliteitscriterium te hanteren. EN legt daarentegen juist extra nadruk op ‘bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep’. Iedere ergotherapeut moet voor herregistratie tien punten op dat vlak behalen, door bijvoorbeeld deelname aan beroepsgelateerde commissies, platforms, (regio)bestuur, ontwikkeling van protocollen, standaarden en richtlijnen, ontwikkeling van kwaliteitsinstrumenten en zorginnovatie, participeren in onderzoek, publiceren en presenteren.

Sinds afgelopen januari is ook de klachten- en geschillenregeling ondergebracht bij het KP. Buisman: “Dat heeft als voordeel dat de onafhankelijkheid volledig gewaarborgd is. Het kwaliteitsregister maakt bovendien gebruik van een externe klachtenfunctionaris, waardoor er nog onafhankelijker gewerkt kan worden.”

Vrijwillig of verplicht

Het Kwaliteitsregister Paramedici is een vrijwillig register. Dat houdt Buisman graag zo; hij is geen voorstander van een verplicht register. Maar in de praktijk kan het erg lastig

Peter Buisman

blijken om geen kwaliteitsregistratie te hebben. Vooral zorgverzekeraars werken graag of uitsluitend samen met een geregistreerde paramedicus. Het is voor ergotherapeuten in de eerste lijn nagenoeg onmogelijk om een contract af te sluiten zonder registratie in het Kwaliteitsregister. Dit kan ook zo zijn voor zorginstellingen waar tweedelijns-ergotherapeuten werken. Het kan zelfs zo zijn dat dat wanneer in een praktijk één paramedicus niet kwaliteitsgeregistreerd is, de gehele praktijk geen contract met een zorgverzekeraar kan afsluiten.

Dat verzekeraars kwaliteitsregistratie aangrijpen voor de contractering, wordt ze niet door iedereen in dank afgenomen. Buisman benadrukt echter dat zorgverzekeraars de kwaliteitscriteria niet bepalen. Zij worden, net als bijvoorbeeld beroepsverenigingen, patiëntenverenigingen en andere stakeholders, geconsulteerd bij het opstellen van de criteria. Maar beroepsorganisaties bepalen uiteindelijk zelf de eisen, benadrukt Buisman. Dat zal zo blijven.

Specialisaties kunnen een eigen aantekening krijgen in het register

Niet alleen zorgverzekeraars houden registratie nauwlettend in de gaten; ook voor collega's of werkgevers kan registratie een voorwaarde, of in ieder geval een groot pluspunt zijn. Buisman: "Stel dat er een vacature vrijkomt, waar vijftig reacties op komen. De werkgever kan registratie in het KP dan gebruiken als eerste filter. En ook voor praktijkhouders kan het prettig zijn om te weten dat iemand geregistreerd is." Er is nog een derde partij die rechtstreeks een belang heeft bij transparantie in kwaliteit: patiënten. Zonder patiënten geen paramedici. Ook zij kunnen het kwaliteitsregister raadplegen, zowel via de website van de praktijk of zorginstelling, als rechtstreeks via de website van het register. Hoe vaak dat daadwerkelijk gebeurt, kan Buisman niet zeggen. Daar zijn geen cijfers van. Toch weet hij zeker dat het register werkt als een keurmerk voor patiënten. "Het vinden van een ergotherapeut gaat vaak via mond-tot-mondreclame, maar als een patiënt zekerheid wil hebben over iemands deskundigheid en werkervaring, dan kan hij doorklikken naar het register."

Punten behalen

Bij Ergotherapie Nederland komen geregeld vragen binnen over de kwaliteitscriteria voor herregistratie. Ook hoort men daar wel eens dat het moeilijk zou zijn aan alle criteria te voldoen. Die geluiden herkent Buisman. Maar hij wil direct aantonen dat de punten prima te behalen zijn, mits je goed plant over een periode van vijf jaar. De criteria zijn niet erg zwaar, maar vergelijkbaar met die van andere beroepsregisters, zegt Buisman. De norm van 1.600 patiëntgebonden uren in vijf jaar komt omgerekend neer op minimaal 8 uur per werkweek, uitgaande van 40 werkweken per jaar. Parttimers moeten de norm dus ook kunnen halen.

Ook de deskundigheidsbevordering – met als norm 160 punten per registratieperiode – is met omgerekend nog geen 3 punten per kalendermaand goed te doen, zegt Buisman. Hij geeft wat voorbeelden: het lidmaatschap van EN levert per jaar vier geaccrediteerde punten op. In vijf jaar tijd kunnen

dat dus twintig punten zijn. Als een ergotherapeut fulltime twintig weken een stagiaire begeleidt, levert dat nog eens twintig punten op. Een klanttevredenheidsonderzoek houden is goed voor tien punten, net als het maken van een kwaliteitsjaarverslag. Intercollegiaal overleg levert twee punten per bijeenkomst op, een presentatie over ergotherapie houden op een middelbare school is goed voor twee punten, een IPO volledig doorlopen levert dertig geaccrediteerde punten op. Op die manier kan iemand, samen met bij- en nascholing, aan de punten komen. Is de conclusie daarmee dat de punten gemakkelijk te behalen zijn? Buisman: “Als je alles goed organiseert en inplant, wel. Je moet het alleen niet op het laatste moment laten aankomen. Het vraagt om proactief omgaan met je eigen vakinhoudelijke en professionele ontwikkeling.”

Specialisaties en differentiaties

Het Kwaliteitsregister Paramedici blijft voortdurend in ontwikkeling. De kwaliteitscriteria worden elke vijf jaar aangepast. En het register wil steeds, in samenwerking met de beroepsverenigingen, de ontwikkelingen en trends volgen. Een belangrijke ontwikkeling is dat er steeds meer specialisaties en differentiaties komen binnen de beroepsgroepen. Deze specialisaties kunnen een eigen aantekening krijgen in het register, met bijbehorende kwaliteitscriteria. “Binnen de oefentherapie is dat al het geval. EN en het KP zijn momenteel druk bezig om specialisaties mogelijk te maken.”

“Je hebt een hartstikke mooi vak, daar heb je bewust voor gekozen, daar ben je goed in – laat die kwaliteit maar zien.”

Daarnaast is er een trend om de persoonlijke ontwikkeling meer centraal te stellen. Het werken aan eigen competenties is iets van deze tijd. Individuele Professionele Ontwikkeling (IPO) is daar een mooi instrument voor, zegt Buisman. Dat instrument bestaat uit vier fases: reflecteren en analyseren, doelen stellen en plannen, uitvoeren en blijven reflecteren en de laatste fase is evalueren en beoordelen. Voor de meeste beroepsgroepen is IPO fase 1 al een eis voor herregistratie, maar Ergotherapie Nederland heeft er vooralsnog voor gekozen ergotherapeuten vrijblijvend voor IPO te laten kiezen.

Intrinsieke motivatie

Buisman runt naast zijn werk als algemeen manager van het Kwaliteitsregister Paramedici een juridisch adviesbureau in de zorg en werkte hiervoor onder meer bij de Arbo Unie en als belangenbehartiger bij de KNOV, de beroepsorganisatie voor verloskundigen. Bovendien is zijn vrouw tandarts. “Ik sta dus wel redelijk midden in de zorg.” Het verklaart zijn drijfveer om professionals met kwaliteit te laten werken. “Volgens mij draait de gezondheidszorg om drie dingen: kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg. Met als start- en eindpunt altijd de kwaliteit van zorg. Zorg kan wel toegankelijk zijn, maar als de kwaliteit niet op orde is, is dat niet voldoende. En: als de zorgverlening kwalitatief goed is en aansluit bij de wensen en verwachtingen van de cliënt, als de zorg op maat is kortom, dan is deze ook betaalbaar.”

Buisman gebruikt vaak de term ‘intrinsieke motivatie’; hij ziet het liefst dat de wens om kwaliteit aan te tonen vanuit de paramedici zelf komt en niet opgelegd wordt. “Transparantie blijft een belangrijk thema, maar we zitten nu misschien in de volgende fase: dat er een appél wordt gedaan op de trots op je vak. Je hebt een hartstikke mooi vak, daar heb je bewust voor gekozen, daar ben je goed in – laat die kwaliteit maar zien.” Buisman begrijpt dat intrinsieke motivatie niet afdwongen kan worden; dat moet immers uit iemand zelf komen. Kun je dit als Kwaliteitsregister wel aanwakkeren in paramedici? “We kunnen er alleen voor zorgen dat de criteria goed aansluiten bij de tijdsgeest en het beleid vanuit de verenigingen en dat we een goede service en dienstverlening hebben. Als we alles zo makkelijk mogelijk maken, zo laagdrempelig mogelijk organiseren en qua vergoeding zo scherp mogelijk aanbieden, hopen we dat zorgverleners het een logische stap vinden om transparant te werken.”

Gedreven professionals

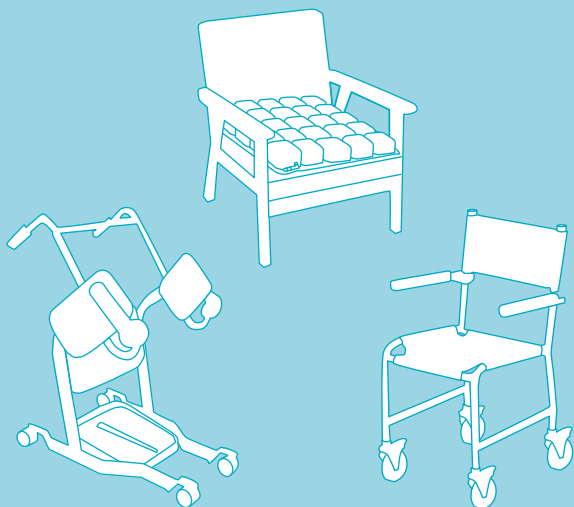
Wat Buisman vooral opvalt in zijn werk bij het Kwaliteitsregister en ook eerder al in andere werksettings, is de enorme drive bij paramedici: “Het zijn echt héél gedreven professionals.” Extra lovende woorden heeft hij voor EN. “Ergotherapie is een beroepsgroep die door EN stevig op de kaart wordt gezet en goed gepositioneerd is. EN is ook een trekker binnen het Paramedisch Platform Nederland (PPN). Dat valt echt op.”

Zelf wil hij zich de komende tijd vooral op de positionering van het KP richten. “Het register bestaat twintig jaar, heeft heel veel bereikt, is toonaangevend. Daarbij is de kracht meer dan de som der delen. Andere registers werken enkel voor hun eigen achterban; bij ons zit de meerwaarde juist in de interactie tussen de verschillende verenigingen en beroepsgroepen. Die samenwerking moeten we houden en verder uitbouwen. En die kracht mag best getoond worden.” En zo is de cirkel rond: wat Buisman vraagt van ‘zijn’ paramedici – het tonen van hun eigen kwaliteit – is ook zijn eigen missie. Of hij ook trots is op zijn werk? “Jazeker, ik vind het echt een heel mooie club om voor te werken.”

Kwaliteitsregister Paramedici (KP)

- Drie kerntaken: registratie, accreditatie en klachten- en geschillenregeling.
- Negen paramedische beroepsgroepen: ergotherapeuten, diëtisten, huidtherapeuten, logopedisten, MBB'ers (de beroepsnaam voor radiodiagnostisch- en radiotherapeutisch laboranten, medisch nucleair werkers), oefen-therapeuten Cesar en Mensendieck, optometristen, orthoptisten en podotherapeuten.
- 33.000 geregistreerde paramedici, waaronder 5.867 ergotherapeuten. Voor de goede orde: hieronder zijn ook niet-werkende beroepsbeoefenaren. In 2016 waren er 272 nieuwe registraties van ergotherapeuten.
- Voor ergotherapeuten gelden deze registratie-eisen:
  - Werkervaring: 1600 patiëntgebonden werkzaamheden per vijf jaar, behaald in minimaal 36 maanden
  - Deskundigheidsbevordering: 160 punten in vijf jaar waarvan minimaal:
    - 40 punten uit bij- en nascholing
    - 40 punten uit geaccrediteerde activiteiten
    - 40 punten uit overige activiteiten, waarvan 10 punten uit bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Bespaar jezelf óók tijd!
Bestel hulpmiddelen makkelijk
en snel via duxxie.nl

duxxie

Bestel alles voor de zorg thuis

